

[Hans Rasmussen.]

ikke er strengt påkrævet. Man ønsker jo ikke, at der skal lovgives overfor landbruget, man ønsker ikke, der skal lovgives overfor industrien, rederne og handelen, de skal være ganske fri. Må jeg så spørge — det kunne være yderst interessant at få det at vide —: Er det kun meningen, at man vil lægge de parter i spændetrøje, som i forvejen har indgået overenskomster? Vi har gennem overenskomster mellem de to store organisationer på arbejdsmarkedet skabt plan og orden; hvis der ikke var et sådant overenskomstkompleks, er det ganske givet, at vi kunne blive udsat for anarki på arbejdsmarkedet. Men jeg spørger altså: Er det meningen, at de parter, der efterhånden har sluttet kollektive overenskomster, for tid og evighed skal være bundet hertil, så de ikke skulle have mulighed for at få dem fornyet ad frivillighedens vej? Der ligger jo udenfor det kollektive systems område et stort uorganiseret område, og det kan da ikke være meningen, at man kun vil lovgive på de områder, der er organiserede, hvorimod hele det uorganiserede område skal have lov at boltre sig, som det vil. Jeg vil gerne pege på, at selvom der er givet meget strenge regler med hensyn til mulighederne for at komme bort fra de kollektive overenskomster, idet der skal foreligge varslede og udbrudte konflikter, hvis man skal kunne komme bort fra dem, så kunne det dog godt være, at man ville lægge hovedet i blød og eventuelt finde ud af at frigøre sig for disse kollektive overenskomster. Mange af arbejderorganisationerne har jo afsluttet i hundred- eller tusindvis af overenskomster med uorganiserede arbejdsgivere, hvorved vi bliver interesserede i at slutte overenskomst med den enkelte virksomhed. Jeg ved ikke, om lovgivningsmagten ville være interesseret i, at vi i større omfang kom til at gøre dette; jeg er ikke sikker på, at det ville skabe mere ro på arbejdsmarkedet. Man kan ikke godt drage den skillelinie, at man siger, at alt, hvad der ligger indenfor det kollektive overenskomstsystems om-

råde, kan man godt gribe ind overfor, men alt, hvad der ligger udenfor, kan bestemme selv. Der må være visse fælles linier gældende. Vil man lovgive, må loven tage sigte på hele landets befolkning; man kan ikke frigøre nogle enkelte, som ligger udenfor systemet og har overenskomster, der er sluttet mellem uorganiserede arbejdsgivere og arbejderorganisationerne, eller som måske slet ikke har indgået nogen overenskomst.

Jeg kan godkende den betragtning, der blev fremsat her fra talerstolen, at det aldrig er rart at være uforberedt, når man står overfor afgørelsen af et eller andet spørgsmål. Men er det meningen med den forberedelse, der skulle foretages gennem den eventuelle voldgiftsret, som altså skulle være permanent, at retten skulle kunne indsamle økonomiske oplysninger fra erhvervslivet, så den kunne være fuldtud klar over bæreevnen i de enkelte virksomheder? Når vi sidder ved overenskomstforhandlingerne, har det altid været skik, at vi meget indgående diskuterede, hvad de forskellige erhverv var i stand til at bære, og efterhånden er vi dog også nået frem til — selvom det kun gælder i enkelte tilfælde — at kunne få visse papirer på bordet. Men man kan vel ikke forlange, at en sådan ret, som ikke til daglig beskæftiger sig med økonomiske spørgsmål og slet ikke med erhvervenes regnskaber og den slags, skulle kunne træffe en afgørelse, som var retfærdig; det måtte i alt fald blive en retfærdighed, hvor man skærer midt imellem.

Hvis vi som arbejdere skal vurdere et forslag som dette, må vi derfor pege på, at det af hensyn til konsekvenserne vil være meget farligt at tiltræde forslaget. Jeg tror, at det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, der talte for venstre, ramte noget afgørende, da han sagde, at der måtte være et grundlag for kendelsen, nemlig det grundlag, at kendelsen skulle repræsentere en midterlinie mellem parternes standpunkter i den procedure, der har været ført, og som har været afgørende ved de indgreb, hvor der har været iværksat voldgift ved lovgivningsforanstalt-